

KUVAT / KIRJAT

Uni ja valve ottavat mittaa toisistaan

Julkaistu: 7.12.2010 lehdessä osastolla Kulttuuri | [Kommentit](#) 0

[Suosittele](#)

A A

Anu Uimonen

HELSINGIN SANOMAT

Harri Larjosto: Valve – toisen käden tietoa, 2010. Kuva lentovideosta.

Harri Larjosto: Valve - toisen käden tietoa 2.1. saakka Forum Boxissa (Ruoholahdenranta 3a), ti-pe 11-17, la-su 12-16.

Harri Larjoston unet. Kirjoittajat Harri Larjosto ja Katja Valli. Graafinen suunnittelu Timo Setälä. Kustannus Oy Taide. 168 s.

15 e.

Irina Pätt: Suden hetki 31.12. saakka Design Forumissa (Erottajankatu 7), ma-pe 10-19, la 10-18, su 12-17.

Sini Purhonen: Muutoksia 12.12. saakka Espoon kulttuurikeskuksessa (Kaupinkalliontie 10, Tapiola), ma-pe 8-21, la 9-18, su 9-15.

Lentämisen kokemus on yksi arkkityyppisistä unista, joita ihmiset näkevät kaikkialla kulttuurista riippumatta.

Toinen yleinen unikuva on uneksijan tunne siitä, että hän on uhattuna eikä pääse pakenemaan.

Nämäkin voi löytää [Harri Larjoston](#) näyttelystä, johon taiteilija on rakentanut koko gallerian täyttävän kokonaisuuden omista unistaan. Lentovideon hän kuvasi kuumailmapallolennolla.

Näyttelyn otsikolla *Valve - toisen käden tietoa* Larjosto viittaa tutkija [Katja Vallin](#) ajatukseen siitä, että valvekokemuksemme heijastuvat unissa ja unet voivat olla toisen käden tietoa valveesta.

Samat aivot käsittelevät sekä unia että valvetilaa.

Mediataiteilija Harri Larjosto (s. 1952) on kirjoittanut säännöllisesti uniaan muistiin yli 20 vuoden ajan. Niistä hän on ammentanut aineistoa taiteeseensa - rakennettuihin valokuviin ja elokuvaan.

Uusi näyttely on aikaisempaa henkilökohtaisempi sukellus unimaailmaan. Taiteilija kertoo käyneensä läpi vanhat unimuistiinpanonsa ja niiden synnyttämät valokuvat osana äidin kuolemaa seurannutta surutyötä.

Vähitellen hän alkoi yhdistellä elementtejä valtavasta arkistostaan - ja tuotti mukaan runsaasti myös uutta materiaalia. Suuri synteesi sai kaksi olomuotoa: visuaalisen ja kirjallisen.

Visuaalinen unimaailma vyöryy galleriatilaan elävinä kuvina ja esineinä. Kirjallinen asettuu pieneksi elegantiksi kirjaksi, jossa ei ole yhtään kuvaa.

Larjosto on ottanut Forum Boxin karkean tilan haltuunsa harvinaisen kokonaisvaltaisesti. Viiden projisoinnin video- ja ääni-installaatio rakentaa

seiniin, kattoihin ja lattioihin visuaalisen maailman, jossa ajan ja tilan logiikka pettää.

Esineteokset säestävät kerrostamalla viittauksia uniin ja lapsuuteen.

Hymyajat lipaston laatikossa ovat kärsineet kovia kolhuja, eivätkä *Surullisten pukimon* esiliinat lohduta kuten äidin essu.

Unen ja valvetilan vuoropuhelun voi nähdä rinnastuvan pimeään vuodenajan yön ja päivän - pimeyden ja valon - epätasaiseen kamppailuun.

Kaamosaikana tähän tematiikkaan törmää muun muassa kahdessa pitkän linjan tekijän näyttelyssä.

Muotoilija, paperitaiteilija [Irina Pätt](#) on sukeltanut sarastusta edeltävään sudenhetkeen, johon tuo tuikkivaa valoa. Teosten materiaaleina on käytetty pellavaa, erilaista paperia ja led-valoa.

Valon kanssa on pitkään työskennellyt myös [Sini Purhonen](#), jonka tämänkertainen näyttely *Muutoksia* heijastaa ihmisen haurautta ja haavoittuvuutta.

Pehmeä valopallo on vangittu piikkilangoon, mutta näyttelyn tunnelma on silti lohdullinen.